

Departement Omgeving
Agentschap Natuur en Bos
Agentschap Wegen en Verkeer

PERSBERICHT - woensdag 23 september 2020

Minister Demir en minister Peeters lanceren het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering

23 september 2020 | Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir en Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Lydia Peeters ondertekenden vandaag langs de N76 in Oudsbergen het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering (VAPEO). Dat plan bevat 15 projecten langs gewestwegen die de komende vijf jaar de leefgebieden van dieren opnieuw met elkaar zullen verbinden. Jaarlijks wordt er 10 miljoen euro voorzien voor investeringen die bijdragen aan het herstel van ecosystemen en de uitbouw van een netwerk van samenhangende natuur in Vlaanderen.

Doorbreken van versnippering

Het Vlaamse landschap telt veel wegen per vierkante kilometer. Gemiddeld komt een dier op zijn tocht door het landschap om de 300 meter een weg tegen. Dat komt onder andere door lintbebouwing, maar ook door de hoge bevolkingsdichtheid en daarmee gepaard gaande verspreiding van allerhande activiteiten in het landschap. Die situatie noemen we 'versnippering'. Om de versnippering te doorbreken, moet er 'ontsnipperd' worden, zodat dieren hun natuurlijke paden weer kunnen volgen en zich gemakkelijker in het landschap kunnen verplaatsen. Een versnipperd landschap heeft immers heel wat nadelige gevolgen voor dieren en planten en zo uiteindelijk ook voor de mens.

Ontsnipperende maatregelen hebben het grootste effect als deze de grootste barrières opheffen. Dat zijn veelal onze gewestwegen en snelwegen. Vandaar de keuze om hier eerst werk van te maken.

Reeds meer dan 20 jaar worden maatregelen voorzien om dieren toe te laten een weg veilig over te steken. Met het Vlaams Actieprogramma Ecologische Ontsnippering slaan minister Demir (bevoegdheid voor Omgeving) en

minister Peeters (bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken) nu ook structureel de handen in elkaar om de knelpunten aan te pakken. Deze knelpunten werden verzameld in een databank en kregen een prioriteitsscore op basis van ecologische criteria en haalbaarheidscriteria. Een bijkomende inspanning om het aantal investeringen op te drijven is bovendien aangewezen om de vergelijking met de buurlanden te kunnen doorstaan.

Een Vlaams actieprogramma ecologische ontsnippering

Vlaams minister van Omgeving Zuhail Demir: “Dit is niet alleen goed voor de verkeersveiligheid omdat we overstekende dieren zoals everzwijnen voorkomen, maar we versterken ook onze ecosystemen door onze grote natuurgebieden met elkaar te verbinden tot een samenhangend netwerk. Hier in Oudsbergen worden volgend jaar de eerste ecorasters geplaatst, maar gaan we de komende vijf jaar samen op 15 locaties in Vlaanderen stevig investeren in afrastering, ecotunnels, ecoducten, enzovoort.”

Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Lydia Peeters: “Het vijfjarenprogramma dat vandaag gelanceerd wordt, omvat 15 investeringswerken en voorbereidende studies waarvoor 50 miljoen euro ingezet wordt. Elk jaar is voor de uitvoering van het plan 10 miljoen euro voorzien. Het betreft een rollend programma dat jaarlijks geactualiseerd en aangevuld wordt met knelpunten uit de databank. Zo blijft het steeds mogelijk om de meest prioritaire projecten eerst aan te pakken en in te spelen op opportuniteiten of acute knelpunten die een snelle uitvoering vragen.”

Het budget wordt niet alleen ingezet voor de realisatie van de ontsnipperende maatregelen, maar eveneens voor voorbereidende studies, communicatie en de monitoring van de maatregelen na realisatie.

Intensieve samenwerking binnen de Vlaamse overheid

Met het VAPEO willen de verschillende gewestelijke instanties zoals het Agentschap Wegen en verkeer (AWV), het Agentschap Natuur en Bos (ANB), het Vlaams Departement Omgeving (DOMG) en het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (INBO) hun jarenlange samenwerking in de toekomst op een structurele manier bestendigen.

Nog meer ambitie

“Momenteel ligt de focus op gewestwegen en snelwegen, maar in de toekomst is het de bedoeling om ook projecten aan waterwegen en spoorwegen op te nemen in het programma. Het VAPEO beoogt daarbij op termijn een structurele afstemming en samenwerking binnen de Vlaamse overheid en met andere overheden en organisaties, zowel op lokaal, Vlaams, federaal en grensoverschrijdend niveau”, besluiten Lydia Peeters en Zuhail Demir

Bijlage: de 15 projecten die in de komende jaren verder onderbouwd of bestudeerd zullen worden:

Provincie	Wat	Meer uitleg	Budget (mio €)
Limburg	Ecobrug met medegebruik N75 (Dilsen-Stokkem)	Aanleg nieuwe ecobrug - gekoppeld aan conceptnota N75 (RLKM) Vorbereidende studie in uitvoering	6
Limburg	Ecovallei met medegebruik N771 t.h.v. Bergerven (Dilsen-Stokkem)	Inrichting ecovallei met fietsverbinding - gekoppeld aan Natuurinrichtingsproject Bergerven Werken in uitvoering	3
Limburg	Ecobrug of ecotunnel met medegebruik N76 (Oudsbergen)	Aanleg nieuwe ecobrug of ecotunnel - gekoppeld aan Masterplan 20-40 NPHK Vorbereiding plaatsing Wildraster	5,5
Limburg	Ecoduct E314 (Zonhoven)	Aanleg nieuw ecoduct - gekoppeld aan Ecologisch herstel en verbinding Den Teut - Tenhaagdoornheide	7
Limburg	Ecoduct N71 (Mol-Lommel)	Aanleg nieuw ecoduct - gekoppeld aan ontsnippering Bosland en SBP gladde	5,5

		slang	
Antwerpen	Bermbrug E19/HSL t.h.v. Peerdsbos (Schoten)	Ombouwen bestaande brug in slechte staat tot bermbrug - gekoppeld aan ontsnipperingsstudie E19 (noorden van Antwerpen)	2
Antwerpen	Ecotunnels/ecoduikers E313/A13 (Ranst-Zandhoven-Grobbendonk)	Aanleg nieuwe ecopassages - gekoppeld aan ontsnipperingsstudie E313	2
Antwerpen	Ecotunnels/ecoduikers E34/A21 (Ranst-Zandhoven-Zoersel -Malle-Vorselaar-Lille)	Aanleg nieuwe ecopassages - gekoppeld aan ontsnipperingsstudie E34	2
Antwerpen	Ecotunnels/ecoduikers/aangepaste tunnels E19/A1 (Rumst-Mechelen-Zemst)	Aanleg nieuwe ecopassages - gekoppeld aan ontsnipperingsstudie E19 (zuiden van Antwerpen)	1
Vlaams-Brabant	Ecobrug met medegebruik RO/E19 t.h.v. Hallerbos (Halle)	Ombouwen bestaande brug of aanleg nieuwe ecobrug - gekoppeld aan dassenstudie Natuurpunt/plan boomarter Monitoring TO bezig. Voorbereidingen technische ontwerpstudie gestart	7
Vlaams-Brabant	Ecoduct N253 (Huldenberg-Neerijse)	Aanleg nieuw ecoduct - gekoppeld aan landinrichtingsproject Plateau van Moorsel	0.25
Vlaams-Brabant	Bermbrug E40/A3 (Bertem)	Ombouwen bestaande brug tot bermbrug - als verbinding tussen 2 SBZ	0.5
Vlaams-Brabant	Tunnel of brug met medegebruik A12 (Meise)	Aanleg nieuwe ecopassage - studie nog op te starten Voorbereiding ontsnipperingsstudie	0.25
Oost-Vlaanderen	Bermbrug E17/A14 (Waasmunster)	Ombouwen bestaande brug tot bermbrug - gekoppeld aan soortenbeschermingsproject vleermuizen Waasland Voorbereiding opgestart	0.25

West-Vlaanderen	Tunnel met medegebruik fauna E403/A17 t.h.v. Preshoekstraat (Lauwe)	Ombouwen bestaande tunnel - gekoppeld aan Preshoekbos Kortrijk	0.25
Algemeen	Vorbereidend onderzoek, monitoring, beheer en onderhoud, communicatie,...		7.5

Perscontacten:

Andy Pieters, woordvoerder minister Demir – 0499/17.35.84

Aidan Reinquin, woordvoerder minister Peeters – 0485/25.51.81